

שבת קנד: (3) עד קנה: (המשנה)

ביאורי מושגים
ביטול כלי מהיכנו - חכמים אסרו להפוך כלי ראוי לבסיס למוקצה. לכן אסור לשים מוקצה על כלי אלא אם כן ניתן לשמוט את הכלי בהיתר.
צער בעלי חיים - התנאים נחלקו האם דין צער בעלי חיים הוא דאורייתא או דרבנן. אם הוא דאורייתא אז הוא דוחה את דין מוקצה (שתוקפו רק מדרבנן), אם הוא מדרבנן אין סיבה שידחה את דין מוקצה. רשב"ג בסוגייתנו סבר שדין צעב"ח הוא דרבנן ולכן אין להוריד שקי דבש כדי להקל ממשאו של החמור, להלכה פוסקים שצעב"ח הוא מהתורה ולכן אם אין ברירה מותר לעבור על דין מוקצה כדי להקל על החמור.

ציטוט מהמשנה

הגיע לחצר הראשונה של העיר: השקים שאינם מוקצה - יכול לקחת, השקים שהם מוקצה - יתיר את החבל ויפלו מאליהם.

- כלי זכוכית מוקצים ששבירתם תגרום לו נזק משמעותי - רשאי לשים כריות מתחתם וכך למנוע את שבירתם.
- ניתן לשמוט שק מוקצה ע"י דחיפתו עם הראש לצד השני (טלטול בעזרת הראש מותר).
- רשב"ג נמנע מלפרוק מהחמור שקי דבש (שהיו מוקצה כיוון שלא היו ראויים לאדם): אם היה זורקם - הם היו נשפכים. אם היה שם מתחתם כריות - הכריות היו נסרחות.

אין כאן בעיה של ביטול כלי מהיכנו - הוא יכול לשלוף בהדרגה את הכריות עד שהכלים יהיו מונחים על הארץ.
 לגבי צעב"ח - עיין ביאור מושגים.

רבה סובר ששימוש בצידיהם מותר (כשיטת ר"מ לפי הסבר רבא).
 אבוי סובר ששימוש בצידיהם אסור, הספק הוא רק לגבי צידי צידיהם.

שימוש בבעלי חיים ועצים - אסור,

ר"מ לפי רבא: שימוש בצידיהם ובצידי צידיהם - מותר.

ת"ק לפי כולם: שימוש בצידיהם ובצידי צידיהם - אסור.

ר"מ לפי אבוי: שימוש בצידיהם - אסור, שימוש בצידי צידיהם - מותר.

להלכה:
 שימוש בצידיהם - אסור.
 שימוש בצידי צידיהם - מותר.

משנה

מותר להתיר חבילות עמיר. מותר לפספס כיפין. אסור לפספס זירין.

ריסוק שחת וחרובין:
 ת"ק: אסור בכל בהמה.
 ר' יהודה: מותר בדקה, אסור בגסה.

רב הונא ור' יהודה נחלקו מחלוקת קוטבית בפירוש המשנה:

רב יהודה - המשנה מחדשת ש: יצירת אוכל - מותרת, שיפור אוכל קיים - אסור.

רב הונא - המשנה מחדשת ש: יצירת אוכל - אסורה, שיפור אוכל קיים - מותר.

על ר"ה ור"י הוקשו כמה וכמה קושיות. את כולם דחו חוץ מקושיה אחת שהקשו על ר"ה:

הקושיה שלא נדחתה:

התנא ר' יהודה שבמשנה מתיר לרסק חרובין לבהמה דקה ולא לגסה.

רב הונא סבר שיצירת אוכל אסורה ושיפור אוכל מותר.

איך ייתכן שעבור בהמה גסה הריסוק יהיה יצירת אוכל ועבור בהמה דקה הוא יהיה שיפור?!